

2010WMC91

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 4 oktober 2010 in het Provinciehuis Utrecht

Aanwezig:

Drs. B. Nugteren (voorzitter), mw. M. Haak-Griffioen (gedeputeerde), mw. A.H. Raven BA (gedeputeerde), drs. W.M. de Jong (gedeputeerde), mw.drs. F.M. Alsem (VVD), mw. drs. C.G.M. van Benthem (PvdA), dr. R. Bisschop (SGP), mw.drs. J.M. de Heer (ChristenUnie), H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA), ing. D. Kilic (PvdA), mw. H. Nap (CDA), mw. A.M.A. Pennarts-Pouw (GroenLinks), mw. J. van Pijkeren (CDA), mw.drs. J.C.M. Versteeg (D66), drs. R. de Vries (D66), G.J. van der Werff (VVD) en ir. B.A. Witteman (SP);

Met kennisgeving afwezig:

Mw.drs. W.A. Bodewitz (PvdD), mw. C. Dekkers-Raadsen (CDA), dhr. J. Fastl (GroenLinks), dhr. Y. Lutfula (SP), dhr. W. van der Steeg, mw.drs. H.D.I. Walta-auf'm Keller (VVD);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. H. Schoen (adjunct-griffier), mw. R. Ambatzidellis en mw. M. Strijbos (verslag).

---

1. Opening

De voorzitter, de heer Nugteren, opent de vergadering met een woord van welkom. De berichten van verhindering worden doorgenomen.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Ingekomen stuk:

Beantwoording van vragen van de VVD-fractie met betrekking tot erfgoedparels.

De VVD-fractie vindt de vragen voldoende beantwoord.

Nagekomen stuk

Memo gedeputeerde Haak naar aanleiding van 'Cliënten ontmoeten Statenleden'.

Mevrouw Versteeg heeft er, ook in het zojuist gehouden overleg van de woordvoerders met jeugdzorg, op gewezen dat door cliënten wordt aangegeven, dat de wisseling tussen en overdracht van gezinsvoogden niet optimaal verloopt. De oplossing in het gegeven antwoord ('Deltamethodiek moet verlichting brengen in de zwaarte van het werk') staat volgens haar haaks op de ontwikkeling bij Bureau Jeugdzorg en zij vraagt om een toelichting hierop. Deze middag constateerde men juist dat de caseload groter wordt, wat maakt dat deze methodiek voorlopig geen oplossing is.

Mevrouw Versteeg vraagt of er vanuit het provinciebestuur contact is met de zorgaanbieders over het onderwerp seksueel misbruik en over de wijze van monitoren hiervan.

Gedeputeerde Haak meent dat de Deltamethodiek inderdaad een heel goede methode is om de rust in de voogd/cliënt situatie te organiseren. Deze methode wordt gevolgd. Er is wel iets meer druk op komen te staan omdat er meer cliënten per persoon moeten worden behandeld dan de methode voorstaat. Daarmee is wat men wil bereiken niet voor de volle 100% bereikt, maar de hoop is er dat dit volgend jaar verbetert wanneer de rust toeneemt.

Het ziekteverzuim bij Bureau Jeugdzorg is verminderd en de rust is er weergekeerd: dat zijn factoren die ertoe bijdragen dat de doorloop op cruciale functies vermindert.

G.S. zijn direct in gesprek gegaan met de aanbieders van jeugdzorg over wat er in de instellingen over seksueel misbruik is te melden. Er zijn geen verontrustende zaken naar voren gekomen. Dit onderwerp is een voortdurend aandachtspunt.

De voorzitter vertelt dat de volgende bijeenkomst met JIJ Utrecht op 17 november zal zijn. De griffier vertelt dat deze als vanouds in de Week van de Jeugdzorg valt. Woensdag 17 november start de bijeenkomst om 17.00 uur met een maaltijd met de cliënten, hiervoor is een nieuwe werkvorm gevonden. Aansluitend vindt de prijsuitreiking plaats van de Held van de Jeugdzorg en is er het filmfestival, bestaande uit door cliënten gemaakt films. Het geheel eindigt om 21.00 uur.

De voorzitter vult dit aan met de mededeling dat Statenleden Van Benthem en Lutfula deel uitmaken van de jury voor de Held van de Jeugdzorg.

Mevrouw Pennarts vraagt of JIJ Utrecht kan worden gevraagd ervoor zorg te dragen dat er dit jaar een bredere vertegenwoordiging komt en wat nieuwe cliënten met eigen nieuwe verhalen aanwezig zullen zijn. Zij ontmoette enkele jaren achtereen dezelfde cliënten.

De griffier vertelt dat dit punt al eerder is ingebracht. Hij wijst erop dat de vorige bijeenkomst ongelukkigerwijze samenviel met andere aangelegenheden in de instelling.

Mededeling van mevrouw Raven

In de Cultuurnota staan projectsubsidies voor amateurkunst en voor professionele podiumkunst vermeld. G.S. hebben besloten om die subsidie af te schaffen om de volgende redenen:

- in de Cultuurnota hebben G.S. aangegeven dat deze subsidieregelingen tegen het licht zouden worden gehouden. Het blijkt dat amateurkunst bijna altijd lokale initiatieven betreft. Het behoort tot de gemeentelijke taak, gemeenten subsidiëren ook meestal. Alleen Amersfoort en Utrecht hebben professionele gezelschappen, 87% komt hiervandaan. Die overlappen elkaar,
- G.S. zijn bezig met deregulering. Er worden jaarlijks 140 aanvragen ingediend die alle worden beoordeeld door een deskundige commissie. Het vraagt veel werk terwijl de provincie aan de ene kant op de stoel van de gemeenten zit en aan de andere kant erg nauw is gericht op Utrecht en Amersfoort.

Dit bedrag valt niet vrij. G.S. denken na over de mogelijkheid om de eigen provinciale rol nadrukkelijker in beeld te brengen.

De voorzitter wijst erop dat dit een wijziging van besluitvorming ten aanzien van de Cultuurnota is en officieel aan de Staten moet worden gemeld.

Gedeputeerde Raven meent dat dit een mededeling ter kennisgeving is. Zij zegt toe een memo op te stellen waarin één en ander wordt uitgelegd.

3. Rondvraag

Mevrouw De Heer herinnert eraan dat in de Najaarsrapportage en de Programmabegroting ook de Cultuurnota ter sprake komt. Daarin wordt voorgesteld om een bij Cultuur en Ruimte wegvallend bedrag van € 100.000 onderdeel te laten zijn van de € 500.000 taakstelling bezuiniging op de Cultuurnota. Zij begrijpt dat het door gedeputeerde Raven bespaarde bedrag niet een verdere invulling is van de taakstelling en stelt voor om bij de behandeling van de begroting te spreken over de vraag waar dit bedrag verder moet worden gevonden.

Mevrouw Nap kreeg enkele weken geleden bericht van de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen, een organisatie die advies en hulp biedt aan pleeggezinnen. De jaarlijkse subsidie van de provincie van € 25.000 zou worden ingetrokken en de vereniging moest het

bedrag maar bij Zandbergen of een andere instelling halen. Het betreft echter een onafhankelijke vereniging die hiervoor bij voorkeur niet bij een instelling aanklopt. Mevrouw Nap vraagt of het klopt dat de subsidie wordt ingetrokken, zij vond dit in de Programmabegroting niet terug. Ook vraagt zij zich af waarom dit gebeurt: in de commissie is meerdere malen naar voren gekomen dat het positief is dat er pleeggezinnen zijn en dat die ondersteuning behoeven. Het betreft maar een relatief klein bedrag op de totale begroting van jeugdzorg.

Gedeputeerde Haak zegt de vraag niet goed te kunnen plaatsen. Er is geen besluit genomen om de subsidie af te wijzen. Wellicht is in de begroting een andere formulering gebruikt. Zij zegt toe hierover een mededeling te doen.

Mevrouw Versteeg las in de knipselkrant een bericht 'Geld voor behoud van kerken'. Daarin staat dat de provincie Noord-Brabant € 12.500 stort in een fonds voor religieus erfgoed. Ook de provincies Zeeland en Utrecht doen hieraan mee. Zij vraagt de gedeputeerde of dit bericht klopt, wat de reden ervan is (ook ten aanzien van het Parelfonds) en uit welk budget dit wordt gedekt.

Mevrouw Raven vertelt dat de stichting BOEi de belangen van het industrieel erfgoed behartigt en ervoor zorgt dat er wordt nagedacht over herbestemming, een groot probleem bij industrieel erfgoed. In navolging daarvan komt er een stichting die zich bezig gaat houden met religieus erfgoed. Men denkt na over het moeilijke probleem van de herbestemming en probeert collectief aanvragen bij het Rijk en allerlei fondsen in te dienen. Het is een efficiënte samenbundeling van krachten. Enkele provincies doen niet mee omdat het daar op een andere wijze collectief wordt aangepakt, bijvoorbeeld de Stichting Oude Friese Kerken.

Mevrouw Raven zal de commissieleden laten weten op welke wijze dit bedrag wordt gedekt. Mevrouw Versteeg vraagt of de gedeputeerde een memo hierover kan doen uitgaan zodat dit een volgende keer besproken kan worden. Zij herinnert eraan dat het Parelfonds is bestemd voor restauraties en niet voor het ondersteunen van organisaties. Voor het industrieel erfgoed is in dit kader een besluit genomen en niet hierover.

4. Termijnagenda

De voorzitter deelt mee dat er voor de vergadering van de Statencommissie WMC op 1 november aanstaande onvoldoende agendapunten zijn om een vergadering van de commissie te rechtvaardigen. Die ochtend is er een interessant werkbezoek. Het voorstel is om het eerste deel van de middag te gebruiken voor het Centrum voor Jeugd en Gezin, gezien de discussie hierover en de betekenis die dit heeft. De transitieperiode staat vervolgens geagendeerd voor januari 2011.

De leden gaan akkoord met het niet doorgaan van de vergadering.

De voorzitter stelt voor om als commissie WMC op 10 januari, tegen het einde van de zittingsperiode, gezamenlijk uit eten te gaan. Dit wordt gecombineerd met een bezoek aan het Utrechts Archief.

Mevrouw Versteeg ziet het debat met de Cultuursector op 4 november aanstaande niet terug op de termijnagenda. Uit de knipselkrant concludeert zij dat de provincie dit organiseert. Weet de gedeputeerde wat dit inhoudt en of van Statenleden wordt verwacht daar aanwezig te zijn? De voorzitter geeft aan dat dit punt niet op de termijnagenda hoeft te staan omdat het de eigen agendavoering van de leden betreft.

Mevrouw Raven bevestigt dat Statenleden hiervoor zijn uitgenodigd. In de Cultuurnota staat dit debat genoemd. Het is een jaarlijkse bijeenkomst met het veld en alle partners waarbij allerlei onderwerpen uit de Cultuurnota naar voren komen. Op die wijze kan met het veld

terug en vooruit worden gekeken. Dit heeft anderhalf jaar geleden ook in Maarssen plaatsgevonden.

Mevrouw Alsem betreurt het dat het afsluitende etentje voor de commissie WMC in een week is gepland zonder andere P.S.-verplichtingen. Zij heeft juist dan een vakantie gepland en vermoedt dat dit voor meer leden geldt.

De voorzitter zeg toe dat zal worden gespeild onder de leden of het etentje kan worden verzet naar 24 januari. Op die datum is wel de verkiezingstijd inmiddels aangebroken.

5. Verslag Statencommissie Wonen Maatschappij en Cultuur van 6 september 2010

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

6. Statenvoorstel Najaarsrapportage 2010

Mevrouw Alsem verwijst naar pagina 31 waar een bedrag van € 500.000 apart wordt gezet voor extra kosten voor gedragsdeskundig onderzoek. Dit lijkt haar wat buiten proportie.

Naar aanleiding van pagina 38, programma 03, waar het gaat over ‘Uitvoering Fonds stedelijk bouwen en wonen’, vraagt de heer Klein Kranenburg hoe groot de reserve is in de reserve knelpuntenpot. Men zou zich ook een andere besteding van de € 647.000 kunnen voorstellen. Op pagina 31 wordt gesproken over jeugd, onderwijs en zorg. De opmerking over Bureau Jeugdzorg en het voorstel € 311.000 te dekken uit de reserve Stimuleringsfonds hebben de instemming van zijn fractie.

De heer Klein Kranenburg vraagt of het wel passend is om binnen de problematiek die wellicht nog zichtbaar wordt, het bedrag van € 150.000 onder het onderdeel Wajong al toe te voegen aan algemene middelen. Wellicht zou men dit kunnen voorzien van een *. Hiermee wordt dan bedoeld: mocht het nodig zijn, dan kan dit alsnog worden ingezet.

Mevrouw Pennarts heeft een vraag naar aanleiding van de Wajonggelden. De motie is destijds ingediend in het kader van de versnellingsagenda. Door cofinanciering is een structurele inbedding van dit initiatief nagestreefd. Dat Alleato dit heeft gedaan, grijpt terug op de rol die deze commissie verwachtte, uitgesproken in een eerdere Statenvergadering. Ligt deze ontwikkeling rond de Wajong nog op schema?

Op pagina 22 zijn ‘lasten regulier beleid’ begroot op € 11.084.000, de stand is € 23.078.000 en de prognose is € 9.934.000. De heer Kilic vraagt hoe, als de stand € 23.078.000 is, de prognose € 9.934.000 kan zijn.

Gedeputeerde De Jong herinnert aan de afspraak dat de reserve knelpuntenpot maximaal €2.000.000 mag zijn. Hij heeft niet het exacte bedrag voor ogen, maar kan wel met zekerheid zeggen dat met dit bedrag die € 2.000.000 nog niet is bereikt. Mochten er meer vrijvallingen zijn dan zullen G.S. dat melden in de commissie.

In reactie op de vraag van de heer Kilic zegt de gedeputeerde het volgende:

- er is een stand van de reserve in dat programma op 31 juli, dit bedrag vermindert elk jaar,
- een bedrag van € 11.084.000 van de totale reserve was begroot om uit te geven in 2010,
- nu wordt verwacht dat in 2010 € 9.934.000 van die totale reserve wordt uitgegeven. Er wordt dus naar verwachting € 1.150.000 minder uitgegeven dan wat voor 2010 werd begroot.

Mevrouw Haak beantwoordt de vraag van mevrouw Alsem door er op te wijzen dat het gedragskundig onderzoek een verplichting is en dergelijke gedragsdeskundigen op Bureau

Jeugdzorg niet voldoende aanwezig zijn. Daarom moeten externe mensen worden ingehuurd tot Bureau Jeugdzorg het aantal heeft aangevuld.

Die manier van werken is ook zo duur omdat een dergelijk traject vaak niet in Utrecht wordt ingezet. Een cliënt kan bijvoorbeeld naar Groningen gaan en dan moet de deskundige naar Groningen reizen.

Mevrouw Alsem blijft bij haar mening dat € 500.000 een wel erg groot bedrag is en vraagt de gedeputeerde bij de uitwerking te kijken of dit proportioneel is en haar op de hoogte te stellen als de gedeputeerde dit bedrag ook wat hoog vindt.

Mevrouw Haak zegt toe zich hierin te zullen verdiepen en mevrouw Alsem op de hoogte te houden.

Mevrouw Haak vindt het een creatieve vondst van de CDA-fractie om een bedrag met een * in de algemene middelen op te nemen. Wanneer de fractie dit voorstel bij de behandeling van de begroting zal doen, zal zij het in dit geval ondersteunen. Dergelijke overschietende gelden behoren aan de algemene middelen te worden toegevoegd.

In reactie op de vraag van mevrouw Pennarts laat de gedeputeerde weten dat de start wel wat moeizaam was. De gedeputeerde is echter enthousiast over wat gaat gebeuren en hoopt de doelstelling van het aan een baan helpen van 100 Wajongeren te halen.

De voorzitter rond de discussie over dit agendapunt af.

7. Statenvoorstel Programmabegroting 2011

Mevrouw Versteeg merkt op dat niet bij alle indicatoren een vermelding van de streefwaarde staat, waardoor het lastig is deze indicatoren te beoordelen.

Op pagina 79 staat overal PM vermeld in de tabellen bij de indicatoren voor de wachtlijsten van Bureau Jeugdzorg Utrecht. Kan de gedeputeerde aangeven wat hiermee wordt bedoeld?

Op pagina 199, Uitvoering programma Utrecht Jeugd Centraal, staat bij 2011 en 2010 een ander bedrag dan in de voortgangsrapportage stond vermeld. Haar conclusie is dat dit jaar niet het bedrag wordt gehaald dat men voornemens was uit te geven en mevrouw Versteeg vraagt om een toelichting van de gedeputeerde hierop.

De heer Klein Kranenburg ondersteunt de vraag van mevrouw Versteeg.

Hij vertelt dat de CDA-fractie misschien een voorstel zal doen inzake de ondersteuning van de pleegoudergezinnen.

Mevrouw De Heer herinnert aan de doelstelling om € 500.000 te bezuinigen op het gebied van cultuur. Als de Najaarsrapportage wordt goedgekeurd, wordt hiervan € 100.000 ingevuld. Hoe gaan G.S. met de verdere invulling aan de slag?

Bij de begrotingsbehandeling dienden de fracties van D66 en ChristenUnie een motie in over paleis Soestdijk. Daar is een werkconferentie uit voortgevloeid waar veel partners uit het veld bijeen kwamen om de randvoorwaarden te schetsen van de toekomst van paleis Soestdijk en omgeving. Mevrouw De Heer meent dat dit om een vervolg vraagt, ook in bestuurlijke zin en meldt dat haar fractie bij de begrotingsbehandeling wellicht met een voorstel hierover komt.

Mevrouw Alsem heeft de volgende vragen:

- Ook haar fractie is niet duidelijk wat PM inhoudt bij de doorlooptijden van AMK en indicatiebesluiten op pagina 79. Zij heeft G.S. al op de hoogte gesteld van het feit dat zij enkele vragen hierover heeft. Mevrouw Alsem heeft G.S. ook laten weten dat zij van mening is dat dit per 2011 moet zijn ingevuld. Zij verneemt graag welk percentage daar komt te staan: de 13 weken is boven de landelijke norm.

- Onderaan pagina 79 staat de Welzijnswet nog genoemd onder Juridisch Kader. Deze wet bestaat ongeveer vijf jaar niet meer.
- Wat is de relatie van de Wet toelating zorginstellingen met de provincie?
- Op pagina 80 staat links onderaan bij Incidentele lasten een bedrag van € 88.377 voor 2011 onder Rijksbudget Jeugdzorg. Op pagina 81 staat bij de Incidentele baten een bedrag van € 87.176 onder Rijksbijdrage Jeugdzorg. Het verschil is niet groot, maar waar komt het vandaan? Ook deze vraag heeft mevrouw schriftelijk bij de griffie ingediend.

Mevrouw Haak kan nu geen antwoord geven op de laatste vraag over de € 1200.

In reactie op de vraag van mevrouw Versteeg over de betekenis van PM op pagina 79 vertelt mevrouw Haak dat hierover uitgebreid is gediscussieerd. Zij zegt toe dat de percentages aangehouden zullen worden. Voor 2010 zou de termijn van 13 weken nog moeten worden geaccepteerd, ook gezien de personeelssituatie. Voor 2011 en de volgende jaren zal dit niet zo zijn, G.S. gaan dan van 10 weken uit. In het zojuist gehouden overleg met jeugdzorg gaf men aan dat dit nog lastig zal zijn vanwege de druk op het budget en de druk van een toestroom van cliënten. Dit heeft consequenties voor de doorlooptijd. G.S. gaan ervan uit dat de 10 weken in 2011 gehaald moeten worden. Hetzelfde geldt voor de doorzetting van het percentage onder c.

Het viel mevrouw Alsem in het overleg op dat er een verband wordt gelegd tussen de hogere werkdruk en de 13 weken. Maar als men er korter, bijvoorbeeld 8 of 10 weken, over doet, kan men meer mensen helpen. Zij zou dit graag meegeven aan de gedeputeerde in haar contacten met jeugdzorg.

Mevrouw Haak geeft aan te weinig kijk op de werkprocessen bij jeugdzorg te hebben om dit te kunnen verklaren, maar kennelijk is het van invloed. Zij zegt toe dit punt mee te nemen.

Het verrast mevrouw Haak dat er op pagina 199 voor 2010 een ander bedrag staat genoemd dan in een eerdere rapportage het geval was. Zij zal dit nagaan.

G.S. gaan er nog van uit dat de bedragen van UJC worden gehaald en dat eind 2011 alle bedragen misschien dan nog niet zijn besteed, maar wel zijn bestemd.

De voorzitter vraagt de gedeputeerde om dit schriftelijk toe te lichten voor de komende Statenvergadering. Zij zegt dit toe.

Mevrouw De Heer vraagt of technische vragen vóór de commissievergadering kunnen worden ingediend.

Mevrouw Versteeg is het hiermee eens, maar vindt haar vraag op het raakvlak met de politiek liggen omdat het van belang is in hoeverre zaken worden gerealiseerd bij UJC. Ook meent zij dat de constatering dat cijfers in tabellen verschillen een politiek punt is.

De heer Witteman schrikt ervan dat de gedeputeerde aangaf te weinig kijk te hebben op de werkprocessen bij jeugdzorg. Veel zaken zijn gebaseerd op data en doorlooptijden en als de gedeputeerde al aangeeft te weinig kijk op werk processen te hebben, vraagt hij zich af hoe de commissieleden besluiten kunnen nemen.

De voorzitter wijst erop dat dit punt in het zojuist gehouden overleg met jeugdzorg aan de orde is geweest.

Mevrouw Haak legt uit dat Bureau Jeugdzorg aangeeft dat de druk op het personele vlak invloed heeft op de doorlooptijd. Wanneer men vraagt hoe dat kan is haar reactie dat zij niet zo diep in de organisatie zit dat zij dit kan volgen. Het feit dat G.S. die 10 weken van belang vinden, hoort een onderwerp van gesprek te zijn tussen de provincie en jeugdzorg, niet hoe men processen heeft ingepland.

In reactie op de vraag van mevrouw De Heer vertelt mevrouw Raven dat er een concreet voorstel bij de Voorjaarsnota komt over de wijze waarop de € 500.000 bezuinigingen worden ingevuld. In de Cultuurnota was voor nog twee jaren € 100.000 gereserveerd. Daar valt dus nog € 200.000 uit vrij. G.S. denken erover om de dekking te zoeken bij het budget Individuele initiatieven.

De heer De Vries leest op pagina 36 dat er een onderzoek komt naar de vergrijzing in de provincie en de consequenties daarvan voor de regionale en provinciale woonmarkt. Daarbij wordt verwezen naar Wel Thuis!2. Spreker vraagt in hoeverre er rekening wordt gehouden met bestaande landelijke onderzoeken die over dergelijke cijfers beschikken. Ook vraagt hij met welk doel dit onderzoek wordt uitgevoerd. Op pagina 36 staat dat het doel is om na te gaan of er een provinciale rol is weggelegd in het proces. De provincie bouwt echter geen woningen, die taak ligt dicht bij de gemeenten en moet daar aangepakt worden. Zijn er redenen waarom de provincie een dergelijk onderzoek uitvoert, behalve dan het geven van een nieuwe impuls aan het programma Wel Thuis!?

Mevrouw Haak wijst er op dat men meer en meer tot de conclusie komt dat de gevolgen van de vergrijzing, ook in het kader van Utrecht 2040, zich op vele beleidsvelden afspelen. In de organisatie was er behoefte om te bekijken wat de snelle vergrijzing betekent voor zaken als mobiliteit, wonen, gezondheidszorg, arbeidsmarkt, de onderwijsarbeidsmarkt en de vraag of er genoeg mensen zijn om aan de zorgvraag te voldoen. Het zal een onderwerp van gesprek worden in de G.S. en G.S wilden het dan ook in beeld brengen om te kijken waar het de beleidsvelden van de provincie raakt. Er bestaat nu een conceptstuk dat straks een politiek punt zal worden. In de gemeente is het lastiger om naar consequenties op die termijn te kijken dan in regionaal verband. Natuurlijk worden daarbij landelijke onderzoeken gebruikt, die moeten overigens wel worden vertaald naar de provinciale situatie.

Mevrouw Haak erkent dat de Welzijnswet al enige tijd niet meer bestaat.

De gedeputeerde zal in een schriftelijke reactie antwoord geven op de vraag van mevrouw Alsem over het verband tussen de Wet toelating zorginstellingen en de provincie.

Mevrouw Alsem vertelt dat zij verschillende technische vragen schriftelijk heeft ingediend maar dat zij aannam dat het de gewoonte is om in de commissievergadering te noemen dat dit is gebeurd. Wellicht moeten hierover afspraken worden gemaakt.

De voorzitter stelt dat een voordeel van een technische vraag vooraf, het antwoord vooraf is: beantwoording zou ook vóór de commissievergadering moeten plaatsvinden.

De voorzitter rondt de discussie over dit agendapunt af.

8. Statenvoorstel Opheffen garantstelling Kasteel Amerongen door inzet Rijksmatchingsmiddelen

Mevrouw De Heer meldt dat haar fractie achter het voorliggende voorstel staat.

Mevrouw Van Benthem vertelt dat ook haar fractie achter dit voorstel staat. Zij vraagt of er geen andere projecten zijn waarvoor ook een dergelijk budget had kunnen worden gebruikt.

Mevrouw Van Pijkeren meldt dat haar fractie het voorstel steunt. In de vorige commissievergadering was er sprake van een subsidie uit het Rijk voor 2010/2011 richting monumenten. Is dat dezelfde subsidie als waarvan hier sprake is?

Mevrouw Pennarts heeft moeite met de vanzelfsprekendheid van het voorstel. Aanvankelijk was er sprake van een subsidiebehoefte van € 4.500.000. De provincie besloot € 2.000.000 mee te betalen uit het fonds Erfgoedparels en er kwam een garantstelling van € 1.500.000. De garantstelling zou niet worden uitbetaald, het was een soort risico-overname van de provincie ten behoeve van kasteel Amerongen. Nu komt er een extra subsidie van € 1.450.000 waarmee de garantstelling wordt uitbetaald. Dit was aanvankelijk niet de bedoeling. Het bedrag van € 1.450.000 of een deel ervan zou ook teruggestort kunnen worden in het fonds Erfgoedparels, zodat bestemmingen die indertijd niet werden gehonoreerd omdat € 2.000.000 naar kasteel Amerongen ging, misschien wel een financiële bijdrage krijgen. Mevrouw Pennarts hoort van de gedeputeerde graag een toelichting op de redenering en een reactie op haar argument.

De heer De Vries geeft aan geïnteresseerd te zijn in de door mevrouw Pennarts opgeworpen discussie.

Mevrouw Raven legt uit dat het vorige jaar het bij de begrotingsbehandeling voornamelijk is gegaan over de garantstelling voor kasteel Amerongen. In de risicoparagraaf stond dat er 80% kans was dat dit bedrag niet zou kunnen worden terugbetaald. Toen kwam de oplossing in het kader van de versnellingsagenda om niet € 4.500.000 garant te stellen, maar € 2.000.000 subsidie te geven, € 1.500.000 garant te stellen en het kasteel zelf € 1.000.000 te laten betalen. Het risico van de garantstelling was dat dit uiteindelijk door de provincie zou moeten worden betaald. Het Rijk kwam met een voorstel om geld te matchen: het bedrag moet dus worden gematched met wat de provincie al uitgeeft aan restauratie. Toen hebben G.S. voorgesteld om dit te matchen met kasteel Amerongen omdat dan de garantstelling kan worden opgeheven en de provincie niet over enkele jaren wordt geconfronteerd met het feit dat de garantstelling toch zou moeten worden aangesproken. De redenering is dat op deze wijze twee vliegen in één klap worden gevangen.

G.S. hadden naar de Staten kunnen gaan of een bedrag uit het Parelfonds kunnen halen dat met wat anders wordt gematched. Dat is niet gebeurd omdat het risico dat op termijn toch de € 1.500.000 betaald zou moeten worden aanwezig was.

De restauratie van kasteel Amerongen verloopt op schema qua budget en tijd. Dit is een compliment waard aan het bestuur van het kasteel. De vereiste € 1.000.000 is door het kasteel bijeen gebracht. De situatie ziet er wat florissant uit. Het resterende tekort van € 1.000.000 lijkt ook weggewerkt te gaan worden.

Mevrouw Pennarts snapt de redenering van de gedeputeerde. Bij de 80% risico-indicatie was het bijna voor de hand liggend dat de provincie dit bedrag toch had betaald. Echter, die 80% was in de periode dat kasteel Amerongen nog geen €1.000.000 bijeen had gebracht. Daarna ligt de risico-indicatie lager, misschien op maar 50%, zeker als het volgende bedrag van €1.000.000 ook bij sponsoren van kasteel Amerongen kan worden gevonden. Dat maakt het risico voor de provincie kleiner, waardoor de provincie ook bijvoorbeeld 40% van het bedrag aan het kasteel kan uitkeren en de rest van het bedrag terug kan storten in het Parelfonds.

Mevrouw Raven erkent dit. De garantstelling is, nadat de provincie de € 2.000.000 subsidie heeft gegeven, naar beneden bijgesteld. Maar de provincie moet dan toch cofinancieren. Het is een keuze geweest om er op deze manier voor te zorgen dat het probleem rond kasteel Amerongen, wat een opgave is geworden, werd opgelost.

De heer De Vries zegt tevreden te zijn met de beantwoording van de gedeputeerde. Zijn fractie zal voor het voorstel stemmen.

De voorzitter concludeert dat dit een sterstuk zou kunnen zijn. De fractie van GroenLinks zal voor de Statenvergadering laten weten of zij meent dat dit een sterstuk kan zijn.

9. Presentatie Onderzoek Vraaganalyse Jeugdzorg op lokaal niveau

Mevrouw Haak leidt de presentatie in:

Er is veel gediscussieerd over de jeugdzorg. De kaders worden steeds duidelijker. Wat G.S. uiteindelijk graag willen, is alle processen die voor wat betreft de jeugdzorg in de provincie lopen, bij elkaar krijgen. Er ligt nu een afsprakenkader waarin is toegezegd dat bepaalde stappen zullen worden genomen en er is het UJC. Dit alles leidt tot één conclusie: het moet in de gemeente en zelfs op wijkniveau gebeuren. In dat kader staat deze vraaganalyse: hoe weet men op wijk- of dorpniveau wat er aan de hand is in de hele breedte van het jeugdzorgbeleid?

De voorzitter geeft het woord aan de heer M. van Leewen voor de presentatie over dit onderwerp. De tekst van de presentatie van de heer Van Leewen wordt als bijlage 1 aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daar naar verwezen.

De voorzitter geeft de commissieleden de gelegenheid vragen te stellen en opmerkingen te maken naar aanleiding van de presentatie.

De heer Witteman vindt het aantal jongeren dat problemen ervaart bij het opgroeien groot. Bureau Jeugdzorg is met name bezig met het helpen van jongeren bij het omgaan met deze problemen, dat is curatief. Hij vraagt de heer Van Leewen en de gedeputeerde of er mogelijkheden voor Bureau Jeugdzorg of voor de Staten zijn om niet zozeer curatief maar preventief bezig te zijn. Daarmee zou een grote winst zijn te behalen. Maar dan zouden de oorzaken van de problemen duidelijk moeten worden.

De heer Van Leewen vertelt dat hij uit het onderzoek sterk de indruk kreeg dat, als men in de vroege jaren van het kind kan bijsturen, de effectiviteit het grootst is. Met de minste inspanning kan dan het grootste resultaat worden behaald. Hij erkent dat het beter is om eerder in te grijpen. Ook als er op latere leeftijd problematiek ontstaat, heeft het snelle erbij zijn, het preventieve of zo vroeg mogelijke werk, een positieve uitwerking. Echter, dit blijkt in de praktijk niet altijd het handelen. Men is bang om te handelen: wanneer men een probleem in een vroeg stadium benoemt, hoeft het geen probleem te zijn omdat het gezin dit prima kan opvangen in de eigen kring, wat uiteindelijk ook de doelstelling is. Men is bang om te vroeg in te grijpen. Het trainen van mensen die signalen moeten opvangen en op de juiste manier naar lichte vormen van hulp kunnen doorgeleiden zou dan ook een positieve investering zijn.

Mevrouw Haak vertelt dat deze monitor verder zal worden verfijnd. Hiermee wordt de discussie met de gemeente aangegaan, ook in het licht van de transitie die wordt gemaakt. Als de hulpverlening verder naar voren wordt gebracht en meer preventief wordt, is er winst voor zowel het kind als de druk op de zorg. Daarom is het van belang dat men steeds beter ziet wat in welke wijk speelt. Het vervolg is dan dat er gesprekken worden aangegaan met mensen van de provincie en de gemeente, maar ook met de zorgverlener in de wijk, om te kijken hoe het komt dat men niet op tijd bij een gezin is betrokken. Wat kan in het netwerk worden verbeterd om ervoor te zorgen dat die preventieve zorg steeds sterker wordt? Daarvoor is deze vraaganalyse een goede basis. De verwachting is dat, als men met elkaar die doelstelling heeft, er langzaam naar die 0% kan worden gegaan. Daarvoor is goed inzicht nodig in wat er aan de hand is. Men moet ook met elkaar het gesprek hierover aangaan.

Omdat met behulp van de analyse steeds meer duidelijk wordt wat de risicowijken en -plekken zijn, kan men beginnen met de lastigste zodat de winst ook het grootst is.

Mevrouw Pennarts was onder de indruk van het rapport en de presentatie. Het probleem wordt gefileerd naar gemeenten en de wijken toe.

De geringe vraag en de veel grotere groei waaruit blijkt dat de doorstroming niet goed is, was kennis waar men eerder over beschikte. Is dit de bevestiging van wat men al wist of is dit nieuw? Of is het bijzonder omdat het kwantificeert wat men al wist?

Mevrouw Pennarts zou graag een antwoord krijgen op de vraag of er geen risico bestaat dat de statistieken als onfeilbaar worden beschouwd. Wordt de statistische onfeilbaarheid getoetst en op welke manier?

De heer Van Leewen meent dat hetgeen op papier staat als hulpmiddel moet worden gebruikt om vast te stellen wat in de werkelijkheid gebeurt. Informatie moet worden gebruikt om sneller en effectiever te handelen en men moet zich er niet zomaar door laten geruststellen. Als het niet past bij de waarneembare werkelijkheid dan kloppen de statistieken niet.

Volgens de heer Van Leewen is het nieuw, in ieder geval voor de provincie Utrecht, om goed op een rij te hebben over hoeveel kinderen het gaat en niet te hoeven spreken over 3000 ambulante, 2000 pleegbehandelingen en 150 dagbehandelingen. Dan kan geen antwoord worden gegeven op de vraag aan hoeveel kinderen deze zorg is gegeven: er zitten veel dubbelingen in.

Het tweede wat er nieuw aan is, is dat het niet een onderzoek op papier is dat heeft geleid tot een papieren document, waar volgend jaar weer een enorme inspanning voor moet worden gepleegd om dit weer te presenteren. Het is een monitor, gebaseerd op de administraties van Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders. De nieuwe gegevens zijn maandelijks bekend. Dus als men de toestroom te lijf wil gaan met een goede monitor om te kijken of die vraag niet meer stijgt dan bijvoorbeeld de beoogde 0%, dan is er een instrument om dicht bij de ontwikkelingen te blijven. Er is een time-lack van ongeveer 30 dagen als iedereen goed op elkaar is afgestemd. Dan is er nog tijd om te handelen. Ook dat is er nieuw en waardevol aan.

Mevrouw Pennarts wijst op een onderzoek door de rekenkamer waaruit blijkt dat niet iedereen in staat is om op tijd de juiste informatie aan te leveren. Is dat iets dat speelt bij dit rapport? Of denkt de heer Van Leewen dat dit maandelijks kan nu iedereen weet wat er van hem wordt verwacht?

De heer Van Leewen laat weten dat dit nu maandelijks gebeurt. Dat is geen speculatie. Hij gaat er wel van uit dat dit geen verantwoordingsinformatie is: als men zich gaat verantwoorden moeten cijfers vele malen worden gecontroleerd en worden voorzien van verklaringen. Met het beschikbare budget wordt geprobeerd een hoeveelheid informatie bij elkaar te krijgen die de invloed die men wil hebben, voldoende ondersteunt. Nu wordt gehandeld met oude informatie.

De recentere informatie kan hier en daar wel eens niet helemaal in orde zijn omdat bijvoorbeeld een zorgaanbieder een correctie in de administratie doorvoert. Het voordeel is echter dat de instellingen gaan werken met hun cijfers en ermee worden geconfronteerd en zich steeds beter realiseren dat de cijfers op orde moeten zijn omdat daar besluiten op gebaseerd gaan worden. Zo ziet men dat het gebruik van informatie tot een hogere drang leidt om de informatie op orde te hebben, ook al een maand nadien. Men wil dat de administraties bij zijn en dat, als vandaag de periode wordt afgesloten, de informatie er drie dagen later is. Er kan een kleine fout in zitten, maar het moet wel van dien aard zijn dat daar besluitvorming op kan worden gebaseerd.

De organisaties weten wat van hen wordt gevraagd, het wordt al periodiek uitgevoerd. Er zitten wel eens foutjes in maar er is een opgaande lijn te zien in de kwaliteit van de informatievoorziening.

In het rapport en de presentatie wordt uitgegaan van een groeianalyse van 0%. Mevrouw Versteeg neemt aan dat dit te maken heeft met preventief investeren, dus zal de groeianalyse minder worden. Zij vraagt of haar interpretatie juist is. Waarom is gekozen voor 0% en niet bijvoorbeeld -½ %?

De heer Van Leewen vertelt dat men in het verleden vaak reageerde op een periode van langere tijd geleden en dan verbaasd was over wachtlijsten die groeiden. Als men met elkaar in staat is om de vraag die er is te absorberen in het stelsel met het budget dat er is, er al een eerste flinke slag geslagen. Dus daarom als suggestie de 0%.

Hij denkt dat het preventief inzetten, met name heel vroeg in de keten, pas na langere termijn echt effect oplevert. Er zijn drie sporen:

- het langere termijn spoor dat veel meer heeft te maken met de kwaliteit van het totale stelsel aan hulpverleners, management van instellingen, waardoor men uiteindelijk de handeling krijgt van het vroeger preventie plegen,
- er moet een middellange termijn strategie worden gevoerd waarbij wordt gesteld welk doel moet worden gehaald. Daarvoor zijn ingrijpender besluiten en handelingen noodzakelijk,
- de korte termijn strategie die moet worden gevoerd is: als vandaag de wachtlijsten stijgen, roep dan iedereen om de tafel en probeer er uit te halen wat er in zit. Op de korte termijn wordt volgens spreker nog onvoldoende gewerkt aan wat er mogelijk is.

Mevrouw Alsem concludeert dat de kern van de boodschap is: de groei van het aanbod is niet gebaseerd op de groei van de vraag. De heer Van Leewen gaat echter verder en zegt dat lokaal snel en dichtbij hulp moet worden verleend. Dat voorkomt ook de vraag. Mevrouw Alsem vindt het een gedegen analyse waarin verder is gedacht dan alleen aan cijfers. Er wordt ook gezegd dat de indicatiestelling aan de hulpverlening moet worden gekoppeld. Over multi problem gezinnen wordt gezegd: men zal praktisch moeten werken, er is altijd één hulpverlener die het eerst in het gezin komt en neem die als uitgangspunt. De heer Van Leewen gaat vrij ver met tips en aanbevelingen. Is dan niet de volgende stap dat men naar een daling kan gaan? Dat wil men toch uiteindelijk? De heer Van Leewen legt uit dat het voorkomen van zaken niet altijd zomaar kan. Uit de literatuur blijkt dat dit afhankelijk is van veel factoren. Het betekent wel dat, wanneer op de goede manier de middelen worden ingezet, veel meer effect wordt bereikt.

Hij beveelt de commissieleden het rapport van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling over indicatiebesluiten aan. Daarin staat dat het indiceren en het verhelderen van het stelsel op korte termijn tot een vergroting van de zorgvraag leidt, omdat mensen meer vertrouwen hebben en de rechtspositie goed onderstreept zien omdat zij recht op een bepaalde vorm van zorg hebben. Het is wel een goed uitgangspunt om aan de juiste elementen aandacht te gaan besteden.

De gang die werd gemaakt is van het regionaal opzetten naar het centraliseren, vervolgens is er een beweging van het centraliseren naar het CIZ geweest, vervolgens wordt dit gezien als een bureaucratische geldverslindende wijze van het neerzetten van indicatiebesluiten en volgt de stap dat het weer moet worden gedecentraliseerd naar hulpverleners die op een hoger professioneel niveau zijn gekomen met een hoge mate van toezicht. Hij propageert zeker om daar waar het kan te decentraliseren naar goed geoutilleerde en ervaren hulpverleners, maar niet om het indiceren over te hevelen naar de hulpverlening.

Mevrouw Van Benthem wijst erop dat werd gezegd dat het goed zou zijn om vroegtijdig te signaleren, omdat het effect het beste zou zijn. In de tekst staat dat het nog beter zou zijn als er aan protectieve maatregelen gewerkt zou worden. Klopt dit?

De heer Van Leewen bevestigt dit. Met name Zigler zegt: hoeveel jeugdzorg er ook goed wordt georganiseerd, er wordt pas goed aan gewerkt op het moment dat de facetten die een rol spelen bij het in problemen komen van kinderen goed worden aanpakt. Die facetten zijn: een goede ontwikkeling, toegang tot werk, goede huisvesting en goed onderwijs. Daar ligt de echte sleutel tot oplossingen.

Er blijven situaties waarbij dit niet lukt en daarvoor moet er een goede jeugdzorg zijn.

De heer Klein Kranenburg verwijst naar pagina 16 waar wordt gesproken over risicocumulatie en protectieve factoren. Er staat dat religie een positieve protectieve factor is. De heer Van Leewen weet niet hoe de heer Hermanns tot zijn inhoudelijke conclusie is gekomen. In het rapport van de Inventgroep 2005 is geconcludeerd dat dit één van de

structuurbijdragende facetten kan zijn voor jeugdigen, naast andere zaken als humor en intelligentie.

De heer Klein Kranenburg vraagt zich af waarom, als godsdienst een sturend en protectief element is, men in allerlei probleemsituaties weinig SGP-jongeren en meer Islamitische jongeren aantreft.

De heer Van Leewen legt uit dat, als men naar de doelgroepanalyse kijkt, bepaalde doelgroepen beter of minder goed worden bereikt. De indruk bestaat dat beter opgeleide mensen beter hun weg in de meer complexe hulpverlening kunnen vinden en dat de mensen die hun weg niet kunnen vinden ook heel lang niet worden bereikt. Op het moment dat het fout gaat, gaat het méér fout dan wanneer men er vroeger bij zou zijn geweest. Men ziet niet alleen van een bepaalde religie meer jongeren terug maar men ziet het in alle extremen van de diverse doelgroepen in de zwaardere zorg terug.

Mevrouw Haak wijst er op dat vooral is gesproken over inhoudelijk jeugdzorg, preventie en over waar dit het beste neer kan worden gelegd. Er is ook aan het transitieproces begonnen waarbij gemeenten gefaseerd steeds meer verantwoordelijk worden voor de jeugdzorg. Ook in dat proces is het van groot belang dat de provincie met de gemeente in gesprek is over de vraag wat er waar plaatsvindt en wat de cijfers zijn. Op wijkniveau moet men de partijen bij elkaar brengen die de vraag moeten kunnen ondersteunen, zodat straks in de transitie dat proces gemakkelijker kan worden gemaakt omdat men daarover al met elkaar in gesprek is.

De voorzitter dankt de heer Van Leewen voor zijn heldere presentatie en toelichting. Hij meent dat het rapport een goede bijdrage heeft geleverd en de commissieleden inzicht in en onderbouwing van een aantal zaken heeft gegeven.

10. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.